

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felölös szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyiltér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Elég volt a németnek.

Az osztrák „Gesamt-monarchia“ nagy hatalmának fenntartására, ismét sok millió áldozatot követel tőlünk, melynek fejében egyebet nem kapunk, mint a szerencsét, hogy a dicsőséges monarchiának mindenkor áldozatra kész tartománya maradhatunk továbbra is.

Azok a nagy magyar hazafiak, a kik a Bosznia okkupációja alkalmából támadt diplomáciai manővrozás rendén „életüket és vérüket“ ajánlották az osztrák császárnak, az összbirodalmi törekvéseknek tettek nagy szolgálatot s az osztrák pöffeszkedő felfuvalkodottságot növelték, a magyar nemzeti törekvések végtelen hátrányára.

Sajátságos egy faj vagyunk mi magyarok. Századokon át legnagyobb ellenségünk hatalmát növeltük. Vérünket, vagyonunkat áldoztuk, hogy a trón iránt való tántoríthatlan hűségünknek bizonyosságát adjuk.

Nemzetünknek négyszázados keserves történelme még mai napig nem tanított meg arra, hogy hűségünk, áldozatkészségünk mindhiába való volt!

„Kedvelt hivek“ voltunk mindég, a mikor az összbirodalom nagyhatalmi állását veszély fenyegette. Kutyába sem vettek, ha szükség nem volt életünkre és vérünkre.

A míg az osztrák császár hatalmi körének határai nyugotról keletre annyira el nem tolódtak, az önkényuralom keserves igája alatt nyögtünk. Annak a nagy

határeltolódásnak köszönhetjük a hatvanhetet.

Most, hogy a határok délen kibővültek, türehtetlen ismét az osztrák pöffeszkedés. Pedig tisztában áll előtünk, hogy az okkupáció kérdése Portarthurnál, Mukdennél és Csuzimánál dönt el. A japánok hősiessége tette harképtelenné a muszkát. Az oroszok által letépt óriással szemben könnyű volt a diplomáciai győzelem. Ez a győzelem szédítette el az osztrák fejeket, úgy pöffeszkednek, mintha az ázsiai harcok ők vívták volna a világ legdicsőbb csatáit.

Magyarországon súlyos válság van évek óta, a törvényben biztosított nemzeti jogok nem érvényesülhetése miatt. A katonai követelések jegyében megindult nemzeti küzdelem csufos paktummal végződött, a melynek végrehajtása előtt ismét egy újabb küzdelemnek, a gazdasági függetlenségünkért kitörni készülő harenak nézünk elébe. Az osztrák elbizakodottság és kapzsiság tudni sem akar arról, hogy körmei közül kibocsásson; de követeli a felemelt katonai terheket, az osztrák dicsőséget. Bosznia okkupációját szintén meg kell fizetnünk. Mindezeknek az újabb áldozatoknak a fejében feltétlenül meg kell hódolnunk az osztrák császár akarata előtt, nemzeti követelésekről szó sem lehet.

A kormány most már ismételve lemondott, mielőtt az 1906-ik évi paktumot végrehajthatta volna.

Ez a kormány csak a paktumnál fogva viselhette az alkotmányos címet, mert különben a nemzet képviselőinek abszolút többségére való tekintettel, nem foglalhattak volna abban helyet a hatvanhetesek. Hiába küldött a nemzet függetlenségi többséget a parlamentbe, az osztrák császár akarata a kormányon ennek dacára hatvanhetesek uralkodtak.

A nemzet képviselőinek a többsége ez alatt a három év alatt tevékenységében meg volt bénítva. Csak azokat a meghatározott dolgokat végezhetette, a melyeket a császár a paktumban megengedett.

És ezt az állapotot mi a miatt érzett örömeinkben, hogy a nemzet vezetői vették át az ország kormányzását, még alkotmányosnak tartottuk, pedig a lényegében nem volt egyéb, mint a legnagyobb császári önkényuralom.

Mindezek dacára megnyugodtunk volna sorsunkban, ha azt tapasztaljuk, hogy ez a botrányosan engedékeny többség, lépésről-lépésre haladva, legalább az ország gazdasági függetlenségét kivívhatja. De a mikor azt látjuk, hogy a császár szolidárisan, az osztrák népek egyetemével, ellene szegül minden gazdasági önállóságra való törekvésünknek, akkor nincsen egyéb hátra, mint felvenni a harcot a végletekig. A paktumok tapasztalat szerint csak a nemzet kijátszására jók. A leszerelések, kapcsolások, kibontakozási tervek, újabbkori alkotmányos életünknek ezekből a termékeiből már elég volt. Mi a választók,

A disznó.

Nyáron csak megvan valahogy a szegény ember is. A mindennapi kenyér előkerül hol innen, hol onnan. Lakás dolgában nincs hiány, mivelhogy az asztal, meg az az egy pár szék, no meg a tulipántos láda, megfér akármi kis zug szobában, aludni meg az Isten szabad ege alatt is lehet. Hanem bezzeg télen beül a nyomorúság. Télen már a szegény ember se járhat pöre gatyában, meg meztláb, merthogy a szelek igen hidegen fújdognak, kivált ha a hó fehérre meszelte a határt, meg az utcákat.

Ilyenforma gondolatok mászkáltak Csörgő Péter koponyájában is, aki igen böcsületes ember, de éppen ezért igen hiányos a vagyonbéli állapota. Eppen most is hadilábon áll az anyjukkal, merthogy dohányos ember, aztán nincs mit pipálni, hát az asszonyt ostromolta meg három krajcár erejéig.

— Mi az Isten csodájának kendnek minden áldott nap az a füstölteni való? — mordult rá a felesége — mikor sóra síves egy árva fillér se a háznál.

Tudta ezt Csörgő Péter is, csak hogy a pipa nem olyan, mint teszem fel a ködmen, hogy akkor használja az ember, mikor az Isten megadta. Így hát Csörgő Péter előbb jól megmagyarázta az anyjúnak a pipa fontosságát, aztán elkullogott a boltba és hitelbe vásárolt

egy pakli füstölteni valót. Ezért áll hadilábon a feleségével.

Az asszonynak szükséges volna téli nagykendőre, meg jó meleg csizmákra. Az embernek pedig egy vadonatúj szürre, amelyik tulipánnal, meg zsinórzattal úgy körül lenne kanyargatva, hogy a mennydörgés menykő is eltévedne rajta. Ámbár erre nem nagy szükség van (már mint a zsinórzatra), mert a szür zsinórzat nélkül is megvódi az embert, meg aztán télen úgy sem igen jár a menykő, de hát ha egyszer szür, akkor legyen olyan alkotmány, hogy mindenki szeme megakadjon rajta.

Könnyű ám azt mondani, hogy ez is kell, az is kell, csak hogy az a kérdés: honnan kerül mindez elő?

Egy darab göbe ott ridgál az udvaron a deszkaóiban reggeltől estig, annak az árából kikerülne a kendő is, a csizma is, meg a szür is, csak hogy ilyen Istenadta jószágra amugy is szükség van a háznál. Mert nem megvetendő dolog, ha a hideg időben leszurja az ember és kikerít belőle négy darab sonkát, két oldalast, egy csomó kolbászt, no meg a többi jószágokat. Aztán jól besózva felrakja a kéménybe, hol szép pirosra megfűstölődik és ünnepnap lekerül az asztalra az apjuk, meg az anyjuk elé, egy kis töltött káposztával egyetemben.

Csörgő Péter is fogának valónak tartja az ilyen jószágokat, mindazonáltal többet ad a tisztességre, mint a gyomrára, ezért föltette magában, hogy azt az áldott jószágot kiállítja

a piacra és tulad rajta. Persze az anyjuk mit sem tudott a dologról.

Korán reggel, mire az asszony felébredt, már a piacon állt a göbe. Mivel föltett szándéka volt, hogy minden áron tulad rajta, hamarosan el is kelt. Harminchárom ezüst forintokat zsebelvén be érte Csörgő Péter gazdúr.

A vásár után előbb egy kis bátoritót szedvén be, azután hazafelé ballagott. Mikor hazaért, az asszonynak hűlt helyét találta. Ott hagyta az embert.

Nagy dolog volt ez Csörgő Péter házában, mert még sohasem esett meg vele. Tudta azt is, hogy miért hagyta ott az asszony. A disznó miatt.

Belátván a helyzet komoly állapotát, tudta, hogy az asszonyt nem lehet csak úgy hitvesi beszéddel kiengesztelni. Valami más okkalmóddal kell hozzá férközni.

Ezért a harminchárom forintért vett magának cifra zsinóros szür, hozzá felhúzta a fejélés csizmáit, a fejére pedig az ünneplő sapkát nyomta és lehajtott fejjel kullogott a feleségét keresni. Az ipa a felső faluvégén lakott, tehát ott kell lenni az asszonynak is, ha böcsületes. A kapu tárva nyitva állt, mint az Isten háza. A kutya farkesóválva ügetett eléje, mint akit jól ismer és rokonok közé számít. Beballagott hát a szobába.

— Adj Isten, — köszönt, amint belépett.

Köszönését senki sem fogadta a szobában levők közül, pedig ott volt az asszony is, meg

akik nem csináljuk a nagypolitikát, hanem csak a felhatalmazást adjuk arra, hogy azt a mi bőrünkre csinálják s a kik nem vagyunk megfizetett hivatásos újságírók, sem képviselőjelöltek, tehát nem ipariüzlet-szerűleg foglalkozunk a politikával, a magunk paraszt eszével nem tudjuk azt felfogni, hogy valahányszor aktuálissá válik valamely törvényben biztosított jogunk érvényesítése, az mindig éppen akkor lehetetlen. A közös bank szabadalma az 1910. év végével lejár. Az önálló bank felállítása magyar politikusok szerint ugyanakkor lehetetlen, tehát ki kell kapcsolni a programból, hogy később megcsinálhassuk.

Az 1889. évi XXX. törvénycikk, nem egyszerű ígért, hanem szentesített törvény. Mégis kijátszották, miként lehetne tehát megbizni az ígéretekben.

Az 1907. évi LIII. törvénycikkben meg van állapítva, az önálló külön magyar autonóm vámtarifa. Magyarország és Ausztria közt kötött kereskedelmi és vám-szerződés be van cikkelyezve az 1908-ik évi XII. törvénycikkbe, melynek záradéka szerint 1917. évi december hó 31-én, ennek a szerződésnek a hatálya feltétlenül megszűnik. Az önálló vámterület, miután van autonóm vámtarifánk is, 1918. január 1-én automaticamente életbe kellene, hogy lépjen. Van-e ember Magyarországon, aki elég naiv mindezek dacára, hogy az önálló vámterületnek, a szóban levő határidőben való életbeléptetését elhiggye. Miért nem tudjuk az önálló bankot felállítani, hiszen az ahoz való jogunk az 1867. évi XII. törvénycikkben kétségen kívül biztosítva van.

Azért mert az osztrák nem akarja s mert az osztráknak segítő társa van Magyarországon a hatvanhetesekben.

A hatvanhetesekkel fűszerezett kormány bukásán tehát csak örvendhetünk, mert utánna vagy függetlenségi kormány, vagy pedig a kérlelhetetlen harc következik. Azt pedig meg kell vívunk, hogy valahára hozzáfoghassunk a kor szellemének meg-

felelő szociális gazdasági állam megalkotásához, melyet pedig elnyomott gazdasági helyzetünkben meg nem alkothatunk.

Igaz, hogy a küzdelem hosszú lesz és sok áldozatot kíván, de kitartással biztosan célhoz vezet, míg ellenben a paktumok, kikapcsolások csak hosszabbítják haldoklásunkat s végelpusztulásunkhoz vezetnek.

Elég volt tehát a németnek. Nem adunk katonai kiadást, megtagadjuk az okkupációs költségeket, legyen nálunk nélkül nagyhatalom, ha tud.

Szabadságát még egyetlen nemzet sem vitta ki áldozat nélkül. Ebben a koalíciós küzdelemben megemésztődik a nemzet ereje, még csak a győzelemnek a reménysége sem kecsegtethet. Az osztráktól szép szerével engedményeket kicsikarni nem lehet. Ezt a szót: „engedmény,” kell kikapcsolni örökre politikai szótárunkból. Ez is koalíciós fogalom. Mi jogainkat követeljük és nem engedményeket kérünk.

Ha az önálló bankot most meg nem csinálhatjuk, hanem kikapcsoljuk az új választási törvény alapján összehívandó országgyűlésig, az azt teszi, hogy arról örökre lemondunk. A Kristóffy törvénye alapján összehívandó országgyűlésen hol lesz a függetlenségi párt abszolút többsége. Andrássy pluralisa éppen a függetlenségi párt kiirtására van kitalálva. A mindenkori kormánynak rendelkezésére álló szavazatokat a pluralisok fogják szolgáltatni. Az osztrák csak ezt a törvényt várja. Azért türi ideiglenesen is a függetlenségi uralmat, hogy megfonassa a kötelet a függetlenségi párttal a saját nyakára.

Hovatovább, annál nehezebb lesz gazdasági függetlenségünk kivívása.

Tömörülünk tehát a küzdelemre, szervezkedünk társadalmi uton az osztrák áruk bojkottálására s mi választó polgárok, akik nem iparszerűleg foglalkozunk a politikával, hanem csak meghatalmazást adunk, hogy azt a mi bőrünkre csinálják,

ébredjünk öntudatra s annak adjunk jövőre mandátumot, aki nem paktál és nem kikapcsol, hanem harcol mi értünk is, mert elég volt már a németnek.

Moni Gyula.

Városi közgyűlés.

Szilágyosomlyó város képviselőtestülete folyó hó 27-én és 28-án tartotta kilencedik rendkívüli közgyűlését Lukátsffy Ödön polgármester elnöke mellett. A gyűlésen a következő határozatokat hozták:

A nagykarolyban tartandó husvizsgálói tanfolyamra, — tekintettel, hogy nálunk a husvizsgálatot szakértő állatorvos teljesíti, — senkit sem küldött ki az képviselőtestület.

Kiskoru Kádár Ilona szilágyosomlyói illetőségét elismerte.

Az alispán felhívására a módosított legeltetési szabályrendelet 4 példányát az alispánhoz felterjeszteni rendelte.

Az 1910. évre szóló, választás alá nem eső képviselők névjegyzékét a kiküldött bizottság jelentése alapján megállapította. (A névjegyzéket lapunk közelebbi számában fogjuk közölni.)

A város tulajdonát képező különféle ingatlanok bérbeadása céljából megtartott árverési jegyzőkönyv alapján az alsóvadkerti legelőre vonatkozólag Fischer és Wollner bihadiószegi céggel évi 640 K, — a vasut melletti kaszálóra vonatkozólag Nánássy József szilágyosomlyói lakossal évi 52 K, a pecsenyeárló helyre vonatkozólag özv. Balogh Józsefné szilágyosomlyói lakossal évi 16 K 09 fillér bérösszeg mellett a haszonbéri szerződést megkötni rendelte. Az árverés alkalmával tett többi ajánlatot, valamint Morlokán Tógyernek utójánlatát, mint-hogy azok még a kikiáltási árat sem érték el, — a közgyűlés el nem fogadta és a lefizetett bánatpénzeket kiutalni rendelte.

Csiszár Zsigmond borászati felügyelőnek a Pokróchegyi állami szőlőtelep bérletére vonatkozó szerződés felmondását tudomásul vette és utasította a polgármestert, hogy kérdéses ingatlan jövedelmeztesítéséről gondoskodjék.

Szilágyosomlyó város közuti alapja 1907. évi, a házipénztár 1908. évi, a szegényalap 1908. évi, a Szilágyosomlyó város és vidéke felosztott gazdasági egyesület 1908. évi zárszámadásait elfogadta, a pénztárnoknak és a számvevőnek a felmentvényt megadta.

az ipamuram is, meg a napamasszony is, aki igen hunyorgatott Csörgő Péterre.

— Péter, Péter, — mondta, miközben jobbkezőnek mutatójával feléje tenyegetett — megbecsztelenítetted a házadat, meg a feleségedet is.

Az ipamuram egy kukkot sem szólt, csak a széken ülve, a csizmája orrát nézte, de a pipája gyakori szipákolásából könnyen lehetett érteni, hogy nem tetszik neki se ez a dolog. Az anyjuk a kályha mellett üldögélt és a köténye sarkával babrált. Végre az ipamuram vetett véget a hallgatásnak, de akkor is csak annyit szólt:

— Újj le mán, ha eccer megörkeztél!

Csörgő Péter meg se moccant, úgy állt ott az ajtónál, mint a cövek.

— Mögérkeztem, de nem magához, hanem a feleségömhöz, kihez jussom van.

Aztán az asszony felé fordult.

— Gyűsz-e haza, vagy itt marace?

Az asszony hallgatott, még a fejét sem rázta, de még csak nem is bólogatott rá.

— Gyűsz-e haza, vagy nem? — kérdezte még egyszer Csörgő Péter.

Az asszony ismerte az ura természetét, különösen arról az oldalról, hogy nem érti a tréfát, aztán meg azt is tudta, hogy ha akaratokodik vele, a faképnél hagyja, mint szent Pál az oláhokat.

De azért, hogy asszonyi természetének eleget tegyen, megkockáztatta azt a vádló kérdést:

— Elatta ke, ugy-e?

— E hát. Az enyim vót.

— Mög az enyim is.

— En szöröztem.

— De én ötöttem.

— Ötötted, de az enyimből.

Itt már a napamasszony is előállott csipőre tett kézzel:

— De az asszony sem kutyája ám; hát nem hitős feleséged?

— Hitős?

— A hát.

— Hát akkor minek hagyta el a házat?

— Mert böcselenséget csináltál.

— Nem vélném.

— Nem vélnéd? Hát az nem ölég böcselenség, hogy kiturod a disznóbul, csizma nélkül hagyod, mög keszkenőt se veszöl neki? Azt hiszed, hogy csak ugy pörén járhat az utcán, mint a cigánygyerök? Kisülne a szemem, ha az ura volnék.

Az ember előbbre tolta a jobb lábát, aztán az ipam uram felé fordulva mondta:

— Ipamuram se tanította meg tisztosságra az anyámasszonyt. Vagy nincs egy szava se?

— De van.

— No?

— Emehece arra, ahonnan gyüttél. Az én házomban ilyen embörnek nem csináltak küszöböt.

Erre már a fiatal asszony is közbe vágott.

— Kilenc esztendeig türtem a kend házánál böcsülettel. Ugy-e nem szóltam soha egy árva szót se a kend akaratja ellen?

Csörgő Péter bólogatott, aztán megcsóválta a fejét.

Az asszony folytatta.

— Kilenc esztendeig mögvoltunk békeességben. Senki se tudott a nyelvire venni. Mögböcsültem kendet is, magamat is. Most se

hagytam vóna el, ha mög lött vóna kendben annyi tisztesség, a disznó dógáról szót vóna, de nem szót. Hát ha a felesége irányában csak annyi a tisztólet, hogy maga röndözködik a házánál, hát akkor én rám ott sincs szükség, azért gyűttem el.

Az ipamuram közbe szólt.

— Hallhattad, amit a lányom a szömödbe vágott. Nagy igazság van a szavában. En még csak annyit teszek hozzá, hogy kívül tágasabb.

Csörgő Péter megfordult és szó nélkül otthagya őket. Az ipamuram utána kullogott és egészen a kapuig holmi magyarázatokkal látta ela vömuramat.

A kapunál azonban megrántotta a szűrét, miközben visszafordult, hogy az asszonynépség nem-e leskelődik. Minekutána biztonságban érezte magát, oldalba lökte a vöm uramat.

— Te, hogy az Istennyila csapjon a disznótokba, egy disznó miatt ilyen dógot csináltatok! Látom a szemedről, hogy szeretöd a feleségedet is, meg a disznót is sajnálok. Csak-hogy nem lehet ám asszonynépséggel csak ugy foghegyről vagdalózni. Hát én amondó vónék, hogy vödd vissza előbb a disznót, aztán mög a feleségedet.

Csörgő Péter látván a jószándékot, maga is határozott. Az asszonyt vissza is vette vóna, de már a disznót nem lehetett, mert az árának egy részét már a hátán hordozta cifra szűr alakjában.

— Az asszonyt visszavühetöm, mer azért gyűttem. De mán a disznót nem löhet, mer a hátamon hordozom.

Azzal a szűrre mutatott.

— Osztt mennyi vót ez a rongyos jószág?

A város 1909. évi pótköltségvetését a közgyűlés elfogadta és a törvényhatósághoz felterjesztetni rendelte.

A szilágysomlyói iparos tanonciskolának zárszámadását 2687 korona 99 fillér bevétellel, 2636 korona 23 fillér kiadással elfogadta.

Klein Mihály szilágysomlyói lakos ajánlatát, mely szerint a vasúti bejáró ut kezdetén levő északi saroktelek 15 évre átengedését kérte oly feltétellel, hogy a telken általa építendő vendéglői épületeket 15 év elteltével a város tulajdonába adja, — a közgyűlés nem fogadta el, hanem felhívta a polgármestert, hogy az ingatlant örök áron való eladás céljából árverés alá bocsássa.

Borsos János adóhivatali ellenőr lemondását tudomásul vette, minthogy azonban Borsos János lemondását attól tette függővé, hogy a részére előző közgyűlési határozattal megállapított kegydíjat megkapja-e, az ellenőri állás betöltéséről úgy intézkedett, hogy arra az esetre, ha a kegydíjat megállapító határozat jogerőre emelkedik, a polgármester a közgyűlés összehívása nélkül tegye meg az ellenőri állás végleges betöltésére szükséges lépéseket.

Glück Aron vásárvámhérlőnek a bérösszeg 2000 koronával való leszállítás iránt beadott kérelmét a közgyűlés elutasította.

Kedves János kérelmére a szilágysomlyói 237. sztkjvben 2000 korona biztosíték erejéig bekezeleztet zalogjog törlesztését megengedte.

Kriszta Tódor városi rendőrnek 8 korona legelőbér megfizetését elengedte. Végül Weisz Salamon és társa cég kérelmére villamvilágítási berendezések fejében előző közgyűlésen megállapított s a jövő évi költségvetésbe boállitott 1434 korona 36 fillért a folyó évi költségvetés keretében a folyó évi megtakarítások terhére rendelte kifizettetni.

A magyar királyi állarnvasutak téli menetrendje 1909—1910-re.

A magyar királyi állarnvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon folyó évi október hó 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényben levő nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb változásokat tartalmazza:

A Budapest keleti p. u. bruck—királyhidai vonalon.

Kamaraerdő (Kőérberek) megállóhelyen az

- Kilenc.
- Derága vót.
- A vót, de köllött.
- Osztt még mit vettél.
- Semmit se.

Hát azt a kilenc forintot leszurkolom neköd, de az asszonyok ne tudják. Majd mögádod, ha lősz és vejének markába olvasta a kilenc forintot.

Hát most gyere, elmegyünk a disznóért.

— — — — —

— Hát akkor becsaptak kentek engöm?

— Be a fenét! Láttad, mögvötted, most a tulajdonod. — Köll a kutyának. — Hát akkor minek vötted mög? — Minek? — Minek hát? — Mer azt hittem, hogy egészséges jószág. Vagy visszavőszik, vagy bepörölöm kentöket.

Az ipamuram a vőmuramra nézett és parancsolólag mondta neki: Add vissza neki azt a rongyos harminchárom forintot. Csörgő Péter becsületes ember maraggyon. Azzal kimentek az ólhoz és a disznót hazahajtották.

Mikor hazaértek az ipamuram elkövetkezett:

— Én elmögyök haza, te mög maraggy itthon. A többit bizd rám. — Megtanithatta vona aplyuk azt az embört, ha kend is embör vóna. — De idős apám nem mert ám, mintha pénzbe került vóna a szava. — Ne óbégassatok, mert ugy elverlek benneteket, mint a két-fenekü dobot. Azzal lánya felé fordult. — Hát miért hagyta ott az urad? — Miér? . . . — Miér hát? Hiszen tuggya idős apám is. Mer eladta a disznónkat, oszt' mög se kérdözött engömet. — Elatta? — E hát. — El a fenét! Hiszen ott vótam nála, ott ri az ólban. Ereggy

összes személyszállító vonatok megállása megszüntetettik.

A debrecen—füzesabonyi vonalon.

A Debrecenből jelenleg reggel 4 óra 36 perckor Füzesabony felé induló vegyesvonat már éjjel 2 óra 58 perckor indittatik és Füzesabonyba, ugy mint jelenleg, délelőtt 10 óra 24 perckor érkezik.

A Füzesabonyból délelőtt 11 óra 33 perckor induló vegyesvonat Debrecenbe egy órával későbbben, azaz este 6 óra 44 perckor fog érkezni.

A debrecen—szerencsi vonalon.

A Debrecen és Hajdubátház között közlekedő, Debrecenből délután 2 óra 20 perckor induló és oda este 6 óra 34 perckor visszaérkező motorosvonat november hó 1-én tul a téli évad alatt is forgalomban marad.

A máramaros-sziget—aknaszlattinai vonalon.

A Máramaros-szigetről délután 3 óra 40 perckor induló és oda délután 4 óra 43 perckor visszaérkező vegyesvonat megszüntetettik.

A nagykaroly—csapi vonalon.

A Csapról jelenleg délelőtt 10 óra 43 perckor Nagykaroly felé induló vegyesvonat Csapról már reggel 7 óra 15 perckor indittatik és Nagykarolyban csatlakozást nyer a gyorsvonatokhoz Budapest és Máramaros-sziget felé.

Az ellenirányban a Nagykarolyból jelenleg délután 4 óra 10 perckor induló vegyesvonat már délután 3 óra 5 perckor indittatik és Csapra este 9 óra 13 perckor érkezik.

A szatmárnémeti—kossuthkert—karolyi—erdődi vonalon.

A szatmárnémeti gőzfürészről este 6 óra 38 perckor szatmárhegyi piacra, a szatmárhegyi piacról este 8 óra 46 perckor Szatmárnémeti—Kossuthkerte s végül a Szatmárnémeti—Kossuthketről éjjel 10 óra 05 perckor Szatmárnémeti gőzfürészre induló motoros vonatok forgalma november hó 1-ével megszűnik.

A Budapest keleti p. u. arad—tövisi vonalon.

A Budapest keleti pályaudvarról délután 2 órakor induló, Aradon át Predealra közlekedő, valamint az onnan Aradon át Budapest keleti pályaudvarra délután 1 óra 15 perckor érkező gyorsvonat Pusztatényő állomáson feltélesen megálltatik.

Az alvinc—nagysebeni vonalon.

Nagyseben és Erdélyszerdahely között a jelenleg hetenként 3-szor közlekedő, Nagysebenből délután 12 óra 25 perckor induló és

haza, oszt' aggy neki enni. — Azzal leült. Az asszonyok egymásra néztek, nem értették a dolgot, mire aztán az ember megmagyarázta neki, hogy a vőmuram csakugyan el akarta adni, csakhogy eszébe jutott, hogy a feleségét nem kérdezte meg, így hát visszahajtotta. Azzal lányára mutatott: — Te meg azt se kérdözted: eb vagy kutya, csak hátat fordítottál a kapufélfának. A fiatal asszony erre fogta magát és visszament az urához. Csörgő Péter épen a kapuban álltt, mikor felesége hazaérkezett. Egymásután mentek a szobába és leültek. Azt mondta az asszony: — Möggyüttem. — Látom. De azt nem mondod, hogy minek? — Ugyis tuggya kied. — Tuggya a fene! Azt tudom, hogy elmöntél, de hogy miért gyüttél mög, azt csak te tudod. Az asszony pityeregni kezdett. — Nem bántottam én kendet. — Hát én bántottalak? — Kend se bántott.

— Hát akkor mit pityeregsz?

— Csak. Mert jól esik.

— Hát akkor ereggy, ötesd meg azt a disznót.

Az asszony fölkel, odament az emberhez, megfogta a kezét.

— Hát nem haragszik kee?

— Ha haragudnék, be se eresztöttelek vóna.

— Hát ne ugy mongya ke, aptyuk.

— Hát hogyan?

— Hogyan? Ugy mint máskor.

— Ereggy, ereggy, nem hallod, hogy ri az a disznó? Aggy neki önni. Osztt' főzz valami ebédet, mer én is éhös vagyok.

Pálffy István.

Nagysebenbe este 9 óra 50 perckor érkező vegyesvonat megszüntetettik.

A Budapest keleti p. u. predeal vonalon.

A Budapest keleti p. u. és Predeal között Aradon át közlekedő, Budapestről délután 2 órakor induló, illetve az ellenirányból Budapestre délután 1 óra 15 perckor érkező gyorsvonatok forgalma Brassó és Predeal között november hó 15-én tul, az egész téli évadon át fentartatik.

A Nagykátáról éjjel 10 óra 35 perckor Budapestre érkező személyszállító tehervonat télen is forgalomban marad.

Tápiószecsőtől Budapestig az eddig csak szükséglet szerint közlekedett hajnali vonat minden kedden és pénteken, valamint ünnep- és vasárnapokat követő köznapokon rendszeresen helyeztetik forgalomba.

E vonat Tápiószecsőről éjjel 3 órakor indul és Budapestre reggel 4 óra 40 perckor érkezik.

A Budapest keleti pályaudvarra reggel 7 óra 20 perckor érkező, valamint az onnan délután 5 óra 40 perckor induló személyvonat Mihálcfalva 143. számú órháznál rendszeresen megálltatik.

A Tövisről délután 2 óra 24 perckor induló gyorsbervonatonál a személyszállítás Tövisről Székelykocsárdig megszüntetettik.

A küüllőszög—parajdi vonalon.

A Küüllőszögről délelőtt 9 óra 34 perckor Parajdra induló és az onnan délután 12 óra 43 perckor Küüllőszögre érkező személyvonat az idén az egész vonalon télen át is forgalomban marad.

A Budapest nyugoti p. u. marcheggi vonalon.

A Budapestről este 6 óra 50 perckor induló szolnai gyorsvonathoz csatlakozólag Galántától Marcheggig forgalomban levő esti gyorsvonat csak Pozsonyig fog közlekedni.

A nyári évad tartalmára forgalomba helyezett helyi vonatok közül az alábbi vonatok szüntettetnek meg és pedig:

Budapest és Érsekujvár között:

A Budapestről reggel 5 óra 45 perckor induló vonat Párkány-Nánától Érsekujvárig, az Érsekujvárról éjjel 11 óra 35 perckor Budapestre érkező vonat pedig egészen.

Budapest—Párkány-Nána között:

A Budapestre délelőtt 8 óra 45 perckor érkező és a Budapestről este 8 óra 15 perckor induló vonat olyképen, hogy az utóbbi vonat október és április hónapokban Budapesttől Vácig, november hó 1-től bezárólag március hó 31-ig pedig Budapesttől Dunakeszi—Alagig közlekedni fog.

Budapest és Szob között:

A Budapestről délután 5 óra 20 perckor induló vonat.

Budapest és Nagymaros között:

A Budapestről délelőtt 8 óra 45 perckor és a délelőtt 11 óra 35 perckor induló, valamint a Budapestre délután 5 óra 45 perckor és éjjel 10 óra 25 perckor érkező vonat, melyek közül azonban az utóbbi Váctól Budapestig október és április hónapokban forgalomban marad, illetve újból forgalomba helyeztetik.

Szintugy forgalomban marad az eddigi gyakorlattól eltérőleg, a Nagymarosról este 8 óra 20 perckor Budapestre érkező vonat az egész téli évad alatt.

Budapest és Dunakeszi—Alag között:

A Budapestről este 8 óra 45 perckor induló vonat november hó 1-én tul bezárólag március hó 31-ig nem fog közlekedni.

(Folyt. köv.)

A SZILÁGY SOMLYÓ

politikai lap

előfizetési ára: —

Egész évre . . . 8 K Negyedévre . . . 2 K

Fél évre . . . 4 K Egyes szám ára 20 f

Megjelenik minden csütörtökön.

A Szilágysomlyó telefonszáma: 17.

KÜLÖNFÉLÉK.

Vádol a kórház halottját.

Szenzációs eset foglalkoztatja néhány nap óta városunk közönségét, azt a közönséget, amely párját ritkítja abban, hogy a más városokban nagy szenzációszámba menő események hallatára sem igen jön ki a rendes kerékvágásból. Mintha a napilapok izgató hírvetái már annyira eltompították volna idegeit, hogy közönséges szenzációszámba menő események már nem is érdekelnék.

Most azonban a mi érzéketlennek látszó közönségünk is kijött a sodrából és kisebb-nagyobb csoportokba verődve, tárgyalja a Szabó György városi csordás feleségének szomorú esetét. Az eset mindenesetre megható befejezése az állítólag hivatalos kötelességmulasztás áldozatává lett fiatal életnek. Mi még nem mondhatunk bizonyosat ez ügyben, mert még csak most indult meg az ügyben a vizsgálat, amely hivatalos lesz kideríteni, hogy mi hát igaz a súlyos vádból, melylyel egy hatósági orvost gyanúsítanak.

Eppen ezért mi sem pro, sem kontra állást nem foglalunk ezen ügyben, hanem előadjuk a dolgot a maga egyszerű mivoltában. Előadjuk pedig nem azért, hogy cme híradásunkkal annak a hihetetlen nagyfokú felzudulásnak és fennhangoztatott gyanúnak tápot adni segítsünk, amely gyanu határozottan a hatósági orvos hivatali mulasztásának és lelkiismeretlen hanyagságának tulajdonítja a fiatal csordásasszony elhaltát, — hanem azért, hogy kötelességszerűleg megnyugtassunk a közönséget, amely kevesebb intelligenciájánál, szűkebb látókörénél fogva, — mielőtt még az igazságszolgáltatás kideríthetné, hogy voltaképpen van-e mulasztás és van-e bűnös: nagyon könnyen arra az elhatározásra jöhet, hogy be nem várva a törvényes eljárást, a maga módja szerint szolgáltatson igazságot. Megnyugtassunk az irányban, hogy az ügyben már megindult a hivatalos vizsgálat, tehát nem lehet attól tartani, hogy a dolgot így meg úgy eltussolják. Sokat beszélnek arról, hogy már a boncjegyzőkönyv felvételét megelőzőleg megindultak volna a kapacitálások, hogy egyes egyéni befolyások érvényesüljenek. Nem kell az eféle mendemondáknak mindjárt hitelt adni.

Akár a boncolásnál eljáró orvosokat, akár a bíróság és ügyészség részéről részt vett hivatalos egyéneket tekintjük, azok mindenike teljes biztosítékot nyújthat az iránt, hogy magát a tiszta igazságot fogják kideríteni és ha csakugyan fordult elő mulasztás, az, akinek mulasztásából állott elő a szerencsétlen csordásné halála, biztosan el fogja venni megérdemelt büntetését.

Legyünk tehát nyugton és várjuk be az illetékes bíróság eljárásának eredményét, várjuk be annak ítéletét.

Az esetről kiküldött tudósítónk következőkben számol be:

Szabó György városi csordás folyó hó 22-ikén panaszt tett a polgármesternél. Előadta, hogy felesége nagyon előrehaladott várandós állapotban lévén, minthogy a hozzá hivatott szülésznő kijelentette, hogy olyan nehéz eset főrog fön, amelynél orvosi közbelépés nélkül neki közreműködni nem szabad, — okvetlenül orvoshoz kell folyamodni. Bejött a mezőről, ahol laknak, a városba és felkereste dr. Kálmán Ignác városi tisztí orvost, hogy feleségén segítsen. A városi tisztí orvos azt az utasítást adta, hogy hozassa be a beteg asszonyt a városi kórházba és ott majd megnézi és gyógykezelni fogja, mert ott künn az ő kis lakásukban nem is lehetne a bajon segíteni, mivel ahoz olyan műszerek kellene, amiket oda magával nem vihet. Adott is az embernek utalványt, a minél fogva a beteget a kórházba felvegyék.

A beteg asszonyt még akkor mindjárt, folyó hó 20-án délben be is szállították a városi kórházba és a férj Kriszta György városi rendőr jelenlétében jelentette az orvosnak, hogy

a beteg már a kórházban van és kérte az orvost, hogy látogassa meg.

Az orvos azzal bocsátotta el, hogy menjen csak el, mert majd le fog menni a beteghez.

Ennek dacára az orvos délután se ment le a kórházba.

A kórházi ápolónő, aki maga is okleveles szülésznő, megvizsgálta a beteget és látva, hogy nehéz szülés előtt áll és tudva, hogy neki ilyen esetben orvosi közbejövétel nélkül beavatkozni nem szabad, — este felé fölment a tisztí orvoshoz és jelentette, hogy milyen súlyos esetről van szó és kérte, hogy sürgősen menjen le a beteghez. Az orvos ennek dacára azt mondotta, hogy csak reggel fog lemenni a beteghez. Rendelt valami porokat és utasította a kórházi ápolónőt, hogy azokat a betegnek adja be.

Másnap délelőtt 11 óra tájban a csordás meglátogatta a feleségét a kórházban, aki kétségbeesve, nagy kínok közt panaszkolta, hogy az orvos még mindaddig nem ment le hozzá.

A csordás azzal vigasztalta, hogy ne essék kétségbe, mert ha megígérte, bizonyosan le fog jönni. Ebben a bizodalomban el is ment a csordás vissza a mezőre, hogy a gondjaira bízott marhákat megittassa. Egy óra múlva újból meglátogatta a feleségét, de azt már akkor haldokolva találta. A mikor az aztán déli 12 óra után néhány perccel meg is halt. A halál után újból jelentést tett az orvosnak, mint halottkémnek, aki aztán délután 1 órakor a halottat meg is látogatta, a nélkül, hogy az élőknek orvosi segítséget nyújtott volna. Miután az ügyben büntetendő cselekmény, illetve mulasztás látszik fönnforogni, — az ügy a városi hatóságtól a helybeli kir. járásbíróshoz tétetett át. Egyben aztán a kir. ügyészség is értesítve lett. Ennek intézkedésére a boncolás foganatosított. A boncolás rendin dr. Ajtai Endre tiszteletbeli megyei főorvos és dr. Markovics Ignác orvosok megállapították, hogy a gyermek meg volt halva és hogy a halál oka a szülési fájdalmak következtében előállott szívszélhűdés. Az is konstatació van, hogy a halál beállta előtt két órával az orvosi beavatkozással az anya élete megmenthető lett volna.

Ez ügyben a polgármester hivatalos jelentést tett az alispánhoz, melyben kérte, hogy a vizsgálat befejezéséig dr. Kálmán Ignácot városi tisztí orvosi állásától függessze föl.

Nem mindennapi esetről van szó, de olyan hivatalos mulasztásról, amelyet a magyar büntetőtörvénykönyv több évre menő fogságbüntetéssel rendel sujtani.

Eppen azért függesszük fel ítéletünket addig, míg az arra hivatott bíróság a hivatalos eljárás rendin megvizsgálja, hogy terheli-e hivatali mulasztás a városi tisztí orvost. Mert ha tudósítónk által fentebb előadottakból világosnak látszik is a tisztí orvos hanyagsága, azt csak akkor állíthatjuk, ha azt a vizsgálat folyama be igazolja.

Thaly Kálmán

(1839—1909.)

Szilágysomlyó város diszpolgára, az országos függetlenségi párt diszelnőke, folyó hó 28-án 70 éves korában hirtelen elhalt. A sötét arcú, hófehér haju agg kuruc halála olyan időket idéz fel lelkünkben, mikor még fiatal tüzzel és hévvel lobogtatta városunkban a függetlenségi párt zászlóját, mikor Szilágysomlyó akkori lakosságának lelkében még állandóan égett a függetlenségi eszmékért való lelkesedés örökké tartónak hitt Vesztafüze. Oh, hogy a tüzek is, mint az emberi élet, hülnek-hülnek, míg végkép ki nem alusznak, ha nincs, aki azokat élesztgesse és nincs, aki pótolja a kidőlt sorait! Thaly Kálmánban a Rákóczi kor szak legnagyobb ismerőjét veszítettük el, kinek halhatatlan érdeme, hogy a nagy fejedelemnek, II. Rákóczi Ferencnek hamvai hazai földbe kerültek vissza.

— A nagyváradi püspöki szék betöltése a politikai válság következtében újabb elhalasztást szenved.

— Wesselényi egyleti gyűlés. A Szilágysomlyói Wesselényi-Egylet folyó hó 19-én Zilahon választmányi ülést tartott. A többek között öröndetes tudomásul vette, hogy Czelli Vilmos nagybirtokos az egyesület alapító tagjai közé lépett. Elhatározta a választmány, hogy a Budapesten 1909. október 7-én tartandó közművelődési kongresszuson és az Országos Magyar Iskolaegyesületnek jubileumán résztvesz és képviselőtél az egyesület titkárát: Balázs Árpádot bízta meg. Tudomásul vette, hogy az egylet vaskapui iskoláját folyó hó 1-ével az állam kezelésbe vette.

— Színház. Heves Béla, a szatmár—nagyárolyi színház igazgatója szombaton az „Erdészleány” operettel megkezdte előadásait. Még tavalyi itt időzése alkalmával nagy mértékben meg tudta nyerni a maga részére a város közönségének jóindulatát; ennek tulajdonítjuk, hogy a jelen alkalommal is szokatlan pártfogásra talált: sok az állandó bérlője és a színház minden este zsufolásig tömve van. Eddig az „Erdészleány”-on kívül a „Vén bakancs és fia a huszár”, „Nagymama”, „A gyermek”, „Hoffmann meséi”, „Vasgyáros” című darabokat adatta elő; a mint látszik, nem nagyon ragaszkodik ahoz a programhoz, melyet előleges színházi jelentésében ígért a bérlőknek. Társulata különben kitűnő erőkből van összeállítva: a tavalyi ismerősök közül itt vannak H. Balla Mariska, Aitner Ilka, Gömöri Vilma, Somogyi Károly, Sipos Zoltán, Herczeg Vilmos, Rónai Imre, Szende Ferenc, — minden tekintetben méltó partnereik az ujonnan szerződött tagok: Wirth Sári, Dénes Ella, Szelenyi Emilia, Lugossy Irén, Markovits Margit, Czako Mici, Szilági Ernő, Inke Rezső, Burányi Ferenc, Molnár József.

— Kaszinó. A Kaszinó választmánya ismételtén foglalkozott azon eszmével, hogy az egyesület részére állandó otthont létesítsen. Mostanában oly irányban folynak a tanácskozások, hogy a Kaszinó a Rozenberg Mór-féle telket venné meg és arra építene olyan vendéglőt és szállodát, amely a Kaszinó elhelyezésére is szolgálna. Ezen terv megvalósítása végett Faragó Sándor, a Kaszinó elnök-igazgatója aláírási ívet tett ki az egylet olvasósabójában, mely szerint 50,000 korona alaptőkével részvénytársaság lenne alakítandó, 1000 darab 50 koronás részvény lenne kibocsátva. A Kaszinó 4 szobás helyiségeért, fűtés és világítással, évenként 2000 korona vétetett számításba. Ha a kellő számú részvényjegyzések biztosítva lennének, a továbbiakat aztán a részvénytársaság intézné. Hogy t. i. mit és hogyan épít és a körülbelül 100,000 koronán felül kerülő költséget honnan szerzi be. — A kaszinóban kitett íven Faragó Sándor elnök-igazgató 50 darab részvényjegyzésével kezdte meg az aláírást. Ezen kívül Farkas Ödön aligazgatónál, Láng József pénztárnoknál és Ágotha Antal könyvtárnoknál is vannak iver, amelyeken aláírni lehet. Nagyon ideje volna, hogy Kaszinónk, mely büszkén mondja magát az ország legrégibb kaszinói közül valónak, valahára állandó otthont létesítsen. Félő azonban, hogy ez a most megindult irányban, a túl magas költségek miatt nem fog sikerülni. A részletes tervezet különben az aláírási iveren olvasható.

— Templomszentelés. Görcsön községben a mult vasárnap szentelték fel az új görög-katolikus templomot. A felszentelést dr. Domide Oktávián kanonok, szamosújvári püspöki kiküldött és Barbolovics Alimp püspöki helynök végezte nagyszámú papság segédlete mellett. A felszentelés után bankett volt. A lélekemelő ünnepélyen Wesselényi Miklós báró koronázó, neje Bánffy Agnes bárónő és fia István, valamint a helyi és vidéki intelligencia is részt vett.

— Virilisek figyelmébe ajánljuk az alispán hirdetésnyét. E szerint a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai 1910. évi

Ha fáj a feje,

ne tétovázzék, hanem
használon azonnal

Beretvás-pasztillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást elmulasztja. — Ára 1 korona 20 fillér.

Készíti Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva.

1—52

Kapható minden gyógyszerárban.
Három doboznál ingyen postai szállítást.

névjegyzékének egybeállítására szolgáló hivatalos adókimutatások Zilahon, a vármegye székházánál dr. Somogyi Kálmán vármegyei aljegyző hivatalos helyiségében, közszemlére kitétettek. Az említett névjegyzék egybeállítása tárgyában az igazoló-választmány 1909. évi október hó 7. napján d. e. 10 órakor kezdődőleg a vármegye székházának kistermében fogja ülését megtartani. Figyelmeztetem mindazokat, akik az 1886. XXI. t.-c. 26. §-a alapján adójukat kétszeresen számíttatni kívánják, hogy a hivatkozott törvény 27. §-a értelmében jogosultságukat igazolni kötelesek és érínti kérelmeiket igazoló okmányaikkal felszerelve, ugyiszintén általában az adó igazolása tárgyában való felszólalásaikat az igazoló választmány ülése idejéig írásban, vagy az ülés tartama alatt szóval adják elő, minthogy ezen igazolás elmulasztása esetén még azok is, kik a kétszeres adóbeszámításra való jogosultságukat az előző években beigazolták, ezen kedvezményt a folyó évben elvesztik.

A kis gyermek ELPUSZTUL?

Adjon neki **SCOTT-féle csukamájolaj Emulsiót** és örömmel fogja tapasztalni, hogy állapota azonnal jobbra fordul, hogy csakhamar fejlődésnek indul és jókedvűvé válik.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halaszt — kérjük figyelembe venni.

A SCOTT-féle EMULSIÓ már gyakran visszaszólította szüleiknek szeretett gyermeküket a halál kapujától.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb, úgy tisztaság, valamint az emészthetőség és gyors hatás tekintetében.

Egy eredeti üveg ára **2 K. 50 f.**

Kapható minden gyógyszertárban.

— **Gyászünnepély.** A helybeli „Polgári Olvasókör” választmánya elhatározta, hogy az aradi gyászos események 60. évfordulója alkalmából folyó évi október hó 6-án gyászünnepélyt rendez s ebből kifolyólag a következő felhívást teszi közzé: Polgártársak! Az 1849. évi október hó 6-a a magyar nemzet történetében egyike a leggyászosabb napoknak. A zsarnok uralom e napon állott legborzasztóbb bosszút a magyar nemzetben, gyalázatos halálra juttatva azon hőseket, kik előtt ő csak futni

tudott. E vérlázító tetteivel Aradot a magyar nemzet Golgotájává, október hatodikát pedig örökös gyásznappá avatta föl. E gyásznappak 60. évfordulóját ünnepséggel fogja megülni a helybeli „Polgári Olvasókör” és pedig aként, hogy azon napon d. e. 10 órakor testületileg veszen részt a róm. kath. templomban tartandó gyászmisén, onnan pedig a református templomba vonul, ahol Zsigmond Károly lelkész emel imát a Mindenható Istenhez a 13 aradi vértanu lelkiüdvéért. A gyászünnepély folytatása a városi színházban lesz, ahol az emlékbeszédet Kőhalmi Mihály gimnáziumi tanár fogja megtartani. Jertek el mindnyájan! Ünnepejünk meg e napot hozzáállón! Hazafias tisztelettel: A rendező bizottság.

— **Az alispán veszélyben.** Közelebbi vásárnap este vármegyénk alispánja, Török István családjával Szilágysomlyóról, ahol Moni Gyulánál volt látogatóban, kocsin hazafelé utazott Zilahra. Varsola közelében az állami uton egy cséplőgépet, annak gőzgépjét és hozzátartozó szerelvényeket szállító csapatot értek utól és a zakatoló gépektől megijedt lovakkal nagy nehezen tudtak az utszélen elől kerülni, hogy utjokat folytathassák. Ott meg ismét valami szeker és egy sok emberekből álló napszámos-féle embercsapat állta útját a kocsinak, úgy hogy a már különben is megrémült lovak alig voltak annyira fékezhetők, hogy az alispán és családja a kocsiból kiugrálnak, — miközben a lovak már az országot sáncába is beszorultak, — míg nagy ügygyel-bajjal elibe kerülhettek a valószínűleg bepálinkázott társaságnak. E közben pedig, mivel a kocsit előre hajtani nem engedték, természetesen egy kis szóváltásnak kellett lenni, mert az emberek igen komoly fenyegető állást kezdtek foglalni az utazó alispán és családjával szemben. A további kellemetlenségnek részben az vetett véget, hogy egy ott levő ember fölismerte az alispánt, az embereket lecsendesítette, — leginkább pedig a kocsis ügyességének volt köszönhető, hogy a részeg emberek nagyobb bajt is nem csináltak. Mint értesültünk, a csendőrség már kipuhította a tettesek neveit és megindul ellenük a hivatalos eljárás.

— **Szerencsétlen esés.** Lőrinci Samu mocsolyai földmives vásárnap almát hordott fel a padlására. Közben megcsuszott és oly szerencsétlenül esett le a földre, hogy súlyos agyrázkódást szenvedett, mely másnap reggelre halálát okozta. Felesége és négy gyermeke maradt hátra.

— **Tűz.** Zilahon folyó hó 19-én este 11 órakor a népkert kerítése meggyuladt, a tüzet a gyorsan megjelenő tűzoltók csakhamar elfojtották. Valószínű, hogy a kerítést valamely gondatlanul odadobott gyufa, vagy cigarettavég gyújtotta meg.

— **Templomrablás.** Folyó hó 11-én hajnalban a tasnádi izraelita templom perselyét feltörték s a benne levő pénzüsszeget ellopták. A csendőrség a tettest Sommer Mór kéregető személyében Biharalmáson letartóztatta.

— **Házassulandók ujságja** igen érdekes, tessék elolvasni! Mutatványszám megtekinthető e lap kiadóhivatalánál. Ottan, valamint Budapesten Szentkirályi-utca 49., Dobrecenben Csapó-utca 12. sz. alatt a Hungária információ irodánál megrendelhető.

— **Unghváry József** szőlőtelepén és gyümölcsfaiskolájában Cegléd (Pestmegye) ez év őszén nagyobb mennyiségű (300—350.000 darab) nemes gyümölcsfa-csemete kerül eladásra, 1—5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, szilva, őszibarack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, eper, savanyu szeder, birs, lasponya, mandula, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földi eper, ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, pyramis-eper, gömbakác, pyramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5—30, igen erősek 40—50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1—3 éves magcsemeték; ezek árai erősségük szerint 100 drb. 80 kr.-tól 1 frt. 80 kr.-ig, 1000 drb. 7 frttól 17 frtig. Gleditschia triacanthos és akác, áthatatlan sövény készítésére igen alkalmas 1—3 évesek, igen nagy készlet. Ennek ára 1000 drb. 1 frt. 50 kr.-tól 5 frtig. Sorfának használható akác 200—220 cm. magas 1 drb. 20 kr., 100 drb. 18 frt., 1000 drb. 170 frt. Háromszor permetezett, szokványminőségű bor- és csemegezőlővessző, teljesen beérett, sima, 1000 drb. 4 frttól 7 frtig, gyökerez 20 frttól 25 frtig. Tessék árjegyzéket kérni! 2—2

**TÖRLEY
PEZSGŐ**

C SERNECZ JÓZSEF

fűszer- és csemegeüzlete Szilágysomlyón, Kispiactér, Farkas Anna urnő házában.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy helyben, a Veréczy Lajos-féle **fűszer- és csemege üzlethelyiségét átvettem** és azt **folyó évi szeptember hó 30-án megnyitottam.**

Áruim mind frissek, üzleti elvem a közönség igényeinek mindenkor friss és kizárólag elsőrendű árukkal, a minőséghez képest számítható **lehető legolcsóbb áron való kielégítése**, miről mindenki, ki bizalmával megtisztel, kétségbevonhatatlanul meggyőződhet.

Mivel mindezt kizárólag **első kézből és nagyban szerzem be**, azt hiszem, ezen kedvező körülmény képesít arra, hogy vásárló közönségemet reklám helyett tényekkel győzzem meg üzletem szolidaritásáról.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását mély tisztelettel kéri

Csernecz József.

Az átvett üveg- és porcellán árukat leltári áron fogom kiárusítani.

Kifűző fűszer- és csemegeárak.

Valódi debreceni mosósappan.

Eladó szőlő.

A Mesterhegyen kedvező helyen fekvő

puszta szőlő

és feldolgozásra alkalmas tölgyfával benőtt erdő, — összesen 1 hold 400 □ öl területtel, — szabad kézből, jutányos áron eladó. Értekezni lehet Vass István tulajdonossal Szilágyssomlyón. 2—3

Borárusítás.

Értesítjük a közönséget, hogy a „Szilágyssomlyói Borértékesítő és Pincészövetkezet”, a szövetkezeti tagok saját termésű, tisztán kezelt hegyi borkészletének palackokban való kizárólagos elárúításával Frankovits Ignác szilágyssomlyói vas- és fűszerkereskedőt bízta meg. A borok a szövetkezet által megtöltött, lezárt, ólomkupakkal és cínos címkével ellátott palackokban, a következő árak mellett hozattak forgalomba:

1) 1 üveg asztali új bor 1 literes üvegben .	48 fill.
2) 1 „ 1908. évi Rizling, 7 deciliter . .	56 „
3) 1 kis üveg 1908. évi Rizling 3 1/2 deciliter .	30 „
4) 1 üveg Ó-rizling, 7 deciliter	80 „
5) 1 kis üveg Ó-rizling, 3 1/2 deciliter	40 „
6) 1 üveg Muskatály, 7 deciliter	1 kor
7) 1 üveg Aszu, 1 1/2 liter	2-50 fill.
8) 1 kis üveg Aszu, 3 deciliter	1-50 fill.

Az árak üveg nélkül értendők.

Az üres üvegek darabonként 20 fillér árban visszaváltatnak. 8—

A „Szilágyssomlyói Borértékesítő Pincészövetkezet.”

Pollitzer sérv-ambulatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet
sérvbajosok, ferdén nőttek és amputáltak részére.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 8., félemelet.

Az intézet szakorvosa bárkinek teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező.

Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!

Egyéni speciális kezelés!

Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától felfelé.

Vidéki megrendelések az intézet szakorvosa által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek.

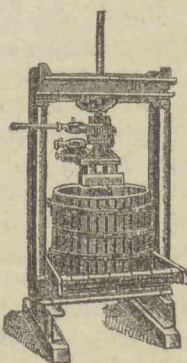
Hygienikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatóak. Tucatonta 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg: »Az ember egészsége« című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinek díjtalanul és zárt borítékban küldi meg az intézet igazgatósága.

URSUS

a legtekélyesebb rendszerű

BORSAJTÓ

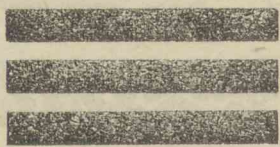

a 3-ik erőátvitellel felülmulja minden más szerkezetű sajtó nyomóképességét. Acéloszár és keretszerkezettel, a must vasrészekkel nem érintkezik, miáltal a bor megfeketedését kizárja, a törköly egy darabban kivethető. 7—10

Képes árlap pincefelszerelési cikkekről és borsajtókról ingyen és bérmentve.

Tóth Gyula Debreczen,

városház épület.

1/2

annyiba

mint a többi elsőrendű gép, kerül a legujabb amerikai

STAR

írógép.

Látható írás! 5 évi jótállás! Legerősebb átütőképesség!

Működése megtekinthető a „Szilágyssomlyó” szerkesztőségében.

Kivánatra havi részletre is kapható.

15—42

Kizárólagos elárúítók:

Faragó Testvérek

Budapest, V., Nádor-utca 17. szám.

11.952—1909. tkvsz.

Hirdetmény.

Ballaháza község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendeletre képest átalakított és ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, amelyekre az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. XXIX. t.-cikkben szabályozott eljárás, a telekjegyzőkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosított.

E célból az átalakítási előmunkálat hitelesítése és a helyszíni eljárás a nevezett községben 1909. október 20-án fog kezdődni.

Ennélfogva felhivatnak:

1) Az összes érdeklettek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik.

2) Mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseiket igazoló okiratokat mutassák fel.

3) Mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cikk 15—18. és az 1889. XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyét nyilvánítsa, mert különben jogait ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedési kedvezményétől is elesnek; és

4) azok, kiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszűnt egyéb jog van nyilvánkönyvileg bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítása végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kir. járásbiróság, mint tkvi hatóság. Szilágyssomlyó, 1909. szeptember 10-én.

3—3

Lénárt, kir. aljbíró.

Hirdetések

A „Szilágyssomlyó” részére jutányos áron vétetnek fel.

Bellovai és Csupák

aszfalt, beton és műkölépcső vállalkozók Szilágysomlyón.

Különleges építési vállalat!

Műkölépcsők méret után, színezés tetszés szerint. — **Műsirkövek** minden színben, ugyszintén **fürdőkádak** és kávéházi márványutánzatu **asztallapok**, egyszerű és mintázattal, ugyszintén **mosdók** is, stb. Konyhák, folyósók, fürdők és előszobák **cementlappal**, **terracotta-burkolattal**, vagy egyszerű **cementsimítással**. **Gipsz** és **rabicfalak** felállítása.

Gazdasági építkezések!

Irató váluk, jászolok, vízmedencék, betoncsatornák, cementből készült oszlopok kerítéshez és szőlőkarók.

Kocsibejáratok és gyalogjárdák **természetes aszfalttal való burkolása**, vastagság tetszés szerint.

Nedves pincék izolálása.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri:

1—4

Bellovai és Csupák.

Lakásunk: Patkásné-féle házban, a vasuti raktárral szemben.

7006—1909. tkvsz.

Árverési hirdetmény.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság a Krasznamegyei takarékpénztár végrehajtónak Lúpó Demeter gyümölcsésesi lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 160 korona tőke, ennek 1908. évi március hó 15. napjától járó 6%-os kamatai, 6 korona 20 fillér óvási, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj, 67 koronában már megállapított per és végrehajtási, valamint az ezennel 28 koronába megállapított árveréskérsési és a még felmerülendő költségeknek és csatlakozottnak kimondott széplaki takarékpénztárnak 2000 korona s jár., dr. Szakács Baláznak 134 korona 20 fillér s jár., Rolschild Jenőnek 121 korona 80 fillér s jár., a széplaki takarékpénztárnak 430 korona s jár., Krasznamegyei takarékpénztárnak 140 korona s jár., 160 korona s jár., Schwarcz Mórnak 27 korona 56 fillér s jár., a Közgazdasági Banknak 66 korona s jár., Tamás Mitrunak 540 korona s jár., Közgazdasági Banknak 146 korona s jár., 35 korona s jár., Herschli Jakabnak 107 korona 40 fillér s jár., a Silvánának 757 korona s jár., 1200 korona s jár., 760 és 480 korona s jár., Tamás Demeternek 601 korona 70 fillér s jár. iránti követeléseinek, továbbá a debreceni ev. ref. kollégium pénztárának 4500 korona s jár., Bölöni Sándornak 168 korona 86 fillér, dr. Zeigmond Ernőnek 100 korona, dr. Király Péternek 75 korona 45 fillér kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágysomlyói kir. járásbíró területén levő a detrezeni 223. sz. jkvben. A. 1. rsz. 883. hrsz. alatt felvett, kaszáló 284 koronában, az u. o. 121. sz. jkvben A. I. 4. rsz. 882. hrsz. alatt felvett kaszálóra 516 koronában, A. 1. rsz. alatt bevezetett közös urbéri legelőbeli illetményre 6 koronában végül a detrezeni 364. sz. jkvben A. 1. rsz. 179. hrsz. felvett kertre 480 koronában, ezennel megállapított kikiáltási árban a következő feltételek mellett elrendeli.

Az árverés foganatosítására határnapul 1909. évi október hó 21. napjának d. e. 9 óráját tűzi ki ezen kir. jbiróság, mint tkvi hatóság árverési termébe (földszint.)

Ezen árverésen a fenti ingatlanok közül a kikiáltási ár kétharmadánál a többi alacsonyabb áron el nem adhatók.

Árverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan kikiáltási árának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi november hó 6-án 3333. sz. alatt kelt I. M. R. 8. §-ában megjelölt értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

Amennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne; az általa megvett ingatlanra az érdekelte felek bármelyikének kérelme folytán újabb árverés fog elrendeltetni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóságtól. Szilágysomlyó, 1909. augusztus 19-én.

Lénárt,
kir. aljársbíró.

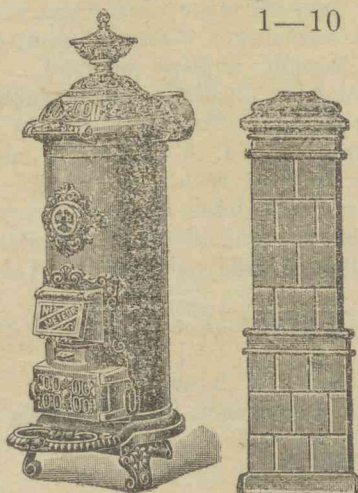
Porcellán kályhák

budweisi és honl gyártmányban.

„Meteor” folyton égő kályhák.

1—10

Felülmulhatatlan fűtőképeséggel.
Tüzelő üz tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás! I
Kis helyet foglal el!
Árkap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉKTÜZHELYEK.
TÓTH GYULA DEBRECZEN.

vasnagykereskedő.

városházépület, Piac-u.

Faeladási hirdetmény.

A kárásztelki római katolikus egyház felsőbb engedély alapján eladja 1909. évi október hó 25-én Kárásztelek községben a római katolikus plébánián délelőtt 10 órakor kezdődő nyilvános szó és írásbeli árverésen a saját tulajdonát képező, Kárásztelek község határában fekvő erdejében kihasználásra engedélyezett mintegy 68'86 kat. hold területén kijelölt s a szilágysomlyói m. kir. járási erdőgondnokság által mellmagasságban mérve 289 drb. 16—24 cm. — 2723 drb. 26—90 cm. vastag tölgyfatörzs, — 1878 drb. 30—100 cm. vastag cserfatörzs, — és 101 drb. 34—100 cm. vastag bükkfatörzsből és a vékonyabb alnövésből álló, mintegy 229 m³ tölgy dongafára, 1744 m³ tölgy műfára, 729 m³ cser- és bükk műfára, — 3604 üm³ cser és bükk hasáb tűzifára, — 972 üm³ cser és bükk dorongfára, — 1473 üm³ tölgyhasáb tűzifára, 563 üm³ tölgydorong tűzifára (130 cm. magas ürköbmétereket érte) valamint 581 szekér galyfára becsült lábon álló fatömeget.

Kikiáltási ár 54427 korona.

Bánatpénz 5443 korona.

Zárt írásbeli ajánlatok csakis a szóbeli árverés megkezdése előtt fogadtatnak el.

Utó, távirati, vagy becsáron aluli, avagy kellően fel nem szerelt zárt írásbeli ajánlatok el nem fogadtatnak.

Részletes árverési és szeerződési feltételek a szilágysomlyói m. kir. járási erdőgondnokságnál és a kárásztelki róm. kath. plébánián Kárásztelken a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az erdő a községtől 2'5 km.-re és a község a legközelebbi Somlyógyörtelek vasuti állomástól 8'6 km. fekszik.

Kárásztelek, 1909. szeptember 6.

Somasy Viktor,
rk. plébános.

Szilágysomlyó alispánja.

9639—1909. kig. szám.

Árlejtési hirdetmény.

Szilágysomlyó zilahi közkórházában ápolandó betegek, valamint az ápoló és szolgazemélyzet élelmezésének 1910. január 1-től számítandó 3 évi időtartamra leendő biztosítása végett Zilahon 1909. évi október hó 7-én délelőtti 10 órára zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek s felhívom azokat, kik abban részt venni óhajtanak, hogy zárt írásbeli ajánlataikat a zilahi m. kir. adóhivatalnál leteendő 1200 (egyezerkettőszáz) korona bánatpénzről szóló letéti nyugtáikkal felszerelten hozzám legkésőbb fentírt napnak délelőtti 9 órájáig annál is inkább adják be, mert később érkező ajánlatokat figyelembe nem veszek.

Vállalati feltételek a hivatalos órák alatt a vármegyei közkórház gondnokságánál megtekinthetők.

Az ajánlatok akként szerkesztendők, hogy abban az előirt minőségű és mennyiségű ételnemüekből álló üres, negyed, harmad, fél és egész adagok, valamint a külön orvosi rendelvények mindenikének, továbbá az ápoló és szolgazemélyzet részére megállapított étrend szerint kiszolgáltatandó étadagok egységárai külön-külön kitüntetve legyenek.

Több egyenlő ajánlat közül belátásom szerint fogok választani.

Zilah, 1909. évi szeptember hó 21-én.
2—2 **Török, alispán.**

Friss bonyhádvidéki teavaj, szegedi szalámi, székely turó, ementhali és grói sajt, — valamint jégbehűtött kőbányai sör, 1 üveg 30 fillér, 1 liter

rizling bor

68 fillérért állandóan kapható

Veres Károly,
fűszerkereskedésben
Szilágysomlyón.

32

Eladó ház.

Szilágysomlyón, a Magura-utcában levő házas telkem szabad kézből, jutányos árban eladó. A telken van: az utca felőli részen 4 szoba, — belső épületben 3 szoba, konyha, kamara, — külön épületben egy kis szoba, — 18 méter

hosszuságú sziklába vágott száraz pince, melyben három sor hordó fér el, előtte tágas kocszi szin, — egy 4 lóra való istálló, — 8 méter hosszú, eseréppel fedett tengeri góré, alatta kőből kirakott szeméttartó, — és egy 100 hektoliternyi ürtartalmu esővizeztartó medence.

Bővebb felvilágosítást nyújt

Bölöni Sándor,
ügyvéd.

A FONCIÈRE Pesti Biztosító Intézet

kötvénykiállítási joggal felruházott szilágymegyei főügynöksége elvállal
ugy maga, mint az egész vármegye minden községében levő képviselote

tűz,

jég,

élet,

baleset,

betörés,

üveg és

szavatossági

biztosításokat legelőnyösebb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

22—

Alagsó- és gőztéglagyár

Kont Manó

Beregszász.

Homlokzattégla, disztégla, faöntégla, ék- és kéménytégla, eszerépszindely, kétfülű hornyos tetőcserép, alagsó, burkolatlappok gyártása. — Egész homlokzatoknak terv szerint való kivitele. — Teljes tetőfedések eszközzése.

Távíratí cím: Gőztéglagyár Beregszász

Beregszász, a postabélyeg kelte.

Nyílt levél

szegény és gazdag építetőkhoz egyaránt.

A legkitünőbb tetőfedő-anyag manap a

kétfülű hornyos tetőcserép

(szabadalmazva 16692. szám alatt)

melyet a beregszászi gőztéglagyár eddig el nem ért tökéletességben gyárt.

Ez a cserép örök tetőt ad, ki nem fagy és oly szilárd, hogy azon járni lehet.

A vele való fedés nem drágább a közönséges fazsindelyénél és minden vályogfal elég erős nekie.

Az a tetőszék, mely fazsindely alá készült, teljesen megfelel.

A fedőmunkát a gyár távolabb vidéken is elvállalja, ha legalább 300 négyszögméter területről van szó és ez esetben a tetőnek jó minőségeért teljes jótállást vállal.

Egy négyszögméter területen 15 darab fekszik. A lécezés 30 cm. távolságban eszközözlendő.

Egy waggonba körülbelül 5200 drb. rakható és a gerinc-cserép.

A fazsindely ellenében való előnyeit szükségtelen feszegetni, a bádog ellenében pedig azzal az előnnyel bir, hogy nem veszi fel oly hirtelen a meleget, úgy, hogy a bádogtetőnek a padját sem mire sem lehet fölhasználni és a lakóhelyiségek is kiállhatatlan melegek nyáron, nemkülönben hidegebbek télen. Amellett a bádog — gyakori festésköltségeiről nem is szólva — javítása bonyolódott műtét.

A tapasztalat bizonyítja, hogy amely helyiségben ez a hornyos cserép egyszer alkalmazásba került, onnan a fazsindely és bádog teljesen ki van szorítva.

A gerinc-cserépből egy folyóméterre kell $2\frac{3}{4}$ darab.

Nagyon kérem az intelligensebb t. e. közönséget, különösen faluban a tisztelendő urat, tanító, bíró, jegyző urakat, világosítani a szegényebb gazdákat saját érdekükben, hogy ez a cserép nem nehéz, elbirja minden fal kivétel nélkül és alkalmazásával nem áll elő az a gyakori eset, hogy tűzvésznel a falu pár óra alatt martaléka lesz a lángnak.

Kiváló tisztelettel: **Kont Manó,** alagsó- és gőztéglagyára Beregszász.

Képviselő: **WEISZ ELEK** fakereskedő Szilágysomlyó.

A beregszászi agyagnak semmi szüksége a kátrányra, megállja az ebből készült cserép azon természetében a maga helyét.